

KLINIKA MEDYCYNY RATUNKOWEJ UNIwersYTETU MEDYCZNEGO W BIAŁYMSTOKU

ul. Szpitalna 37, 15-295 Białystok

Tel. 85-686-50-20 - Kierownik,

tel/fax 85-686-50-18 – Sekretariat

e-mail: medrat@umb.edu.pl

<http://www.medycyna-ratunkowa.com/>

Białystok, 2018-10-29

Ocena rozprawy doktorskiej mgr Zbigniewa Białczaka pt.: „ Analiza interwencji zespołów ratownictwa medycznego w północno-zachodniej części województwa mazowieckiego”

W świetle aktualnych statystyk umieralność wynikająca z różnych przyczyn stanowi ogromny problem i wyzwanie dla współczesnych systemów opieki zdrowotnej na świecie. Według Światowej Organizacji Zdrowia w 2016 roku na świecie odnotowano 56,9 milionów zgonów, z czego ponad połowa wszystkich przypadków była spowodowana przez 10 głównych przyczyn, którymi są między innymi choroba niedokrwienna serca, udar, przewlekła obturacyjna choroba płuc oraz infekcje dolnych dróg oddechowych. Zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego społeczeństwa poprzez zagwarantowanie obywatelom dostępu do usług medycznych to podstawowe i najważniejsze zadanie władz każdego kraju na świecie. Jednym z elementów wchodzących w skład opieki zdrowotnej państwa jest system ratownictwa medycznego, którego głównym celem jest dostarczenie na czas pomocy medycznej każdej osobie znajdującej się w stanie zagrożenia zdrowia i życia. Mimo wielu podobieństw pomiędzy współcześnie funkcjonującymi systemami ratownictwa medycznego, trudno jest porównać rozwiązania podjęte w Polsce z innymi krajami, co wynika z wielu czynników, które są obiektem zainteresowania licznych opracowań naukowych. Istotą rozwiązań systemowych podjętych przy tworzeniu systemu ratownictwa medycznego jest rzetelna analiza funkcjonowania jego jednostek, celem ciągłego monitorowania skuteczności i jakości udzielanych świadczeń. Działania te mają na celu ulepszenie systemu poprzez eliminowanie błędów i podnoszenie jakości usług medycznych udzielanych osobom znajdującym się w stanie bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia.

Aktualność tej tematyki skłoniła Autora do podjęcia badań, których celem była analiza interwencji Zespołów Ratownictwa Medycznego w regionie północno — zachodnim województwa mazowieckiego. Podjęcie tego rodzaju badań uważam za niezwykle cenną

KLINIKA MEDYCYNY RATUNKOWEJ UNIwersYTETU MEDYCZNEGO W BIAŁYMSTOKU

ul. Szpitalna 37, 15-295 Białystok

Tel. 85-686-50-20 - Kierownik,

tel/fax 85-686-50-18 – Sekretariat

e-mail: medrat@umb.edu.pl

<http://www.medycyna-ratunkowa.com/>

inicjatywę badawczą, mogącą mieć istotne walory naukowo-poznawcze oraz jeszcze większą wartość praktyczną, zwłaszcza w okresie znacznego zaawansowania prac nad nowelizacją Ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym.

Przedstawiona do oceny praca zawarta jest na 130 stronach edycji komputerowej, podzielonej na 8 rozdziałów, z właściwie zachowanymi proporcjami pomiędzy nimi.

We Wstępie Doktorant zapoznaje czytelnika z sytuacją zdrowotną społeczeństwa na świecie i w Polsce. Następnie omawia rys historyczny ratownictwa medycznego, charakterystykę i modele systemów ratownictwa na świecie, najwięcej uwagi poświęcając systemom francusko-niemieckim i anglo-amerykańskim. W dalszym ciągu opisuje System Państwowe Ratownictwo Medyczne w Polsce. Autor wykazał się znajomością piśmiennictwa krajowego i światowego, umiejętnie wydobywając te momenty, które były niezbędne do uzasadnienia podstaw teoretycznych Jego pracy i wyboru metod badawczych.

Powyższe dane stały się dla Doktoranta przesłanką do podjęcia badań mających na celu analizę interwencji wykonanych przez Zespoły Ratownictwa Medycznego w regionie północno-zachodnim województwa mazowieckiego – powiat mławski, sierpecki, przasnyski i żuromiński. Zasadniczym problemem stała się próba odpowiedzi na pytanie do jakich interwencji były dysponowane podstawowe i specjalistyczne Zespoły Ratownictwa Medycznego (ZRM), jakie były przyczyny dysponowania tych zespołów, czy istniała zależność pomiędzy płcią, wiekiem i miejscem wezwania a tymi przyczynami, jakie medyczne czynności ratunkowe były realizowane na miejscu zdarzenia, co miało wpływ na ich realizację, czy przestrzegano norm dotyczących czasu dotarcia i co warunkowało dochowanie norm czasowych. Cele pracy zostały postawione precyzyjnie.

Z rozdziału Metodologia badań wynika, że badania zostały przeprowadzone w dwóch etapach w oparciu o analizę dokumentacji medycznej specjalistycznych i podstawowych Zespołów Ratownictwa Medycznego – Kart Zleceń Wyjazdu i Kart Medycznych Czynności Ratunkowych w latach 2013-2016. W dysertacji zawarto sposób selekcji uzyskanych danych oraz wykaz pozyskanych informacji z 63208 interwencji zrealizowanych przez ZRM w okresie poddanym analizie. Dane zostały poddane analizie statystycznej i opracowane z wykorzystaniem techniki komputerowej.

KLINIKA MEDYCYNY RATUNKOWEJ UNIwersYTETU MEDYCZNEGO W BIAŁYMSTOKU

ul. Szpitalna 37, 15-295 Białystok

Tel. 85-686-50-20 - Kierownik,

tel/fax 85-686-50-18 – Sekretariat

e-mail: medrat@umb.edu.pl

<http://www.medycyna-ratunkowa.com/>

W rozdziale Wyniki badań Doktorant szczegółowo przedstawia w formie zwięzłego opisu i za pomocą rycin i wykresów uzyskane i opracowane dane. Dokonuje szczegółowej analizy przyczyn interwencji ZRM, postępowania zespołów w zależności od wieku, płci i rozpoznań w oparciu o klasyfikację ICD-10. W dalszej części podaje wyniki analizy czasowej działania ZRM w zależności od wielu istotnych czynników mających wpływ na długość podejmowanych interwencji. Zestawienie wyników badań zawarte jest w sumie w 22 tabelach i na 14 rycinach. Tego rodzaju przedstawienie wyników pozwala na lepszą orientację i ułatwia śledzenie badanych parametrów. Dokumentacja jest bogata, czytelna i przekonująca. Pozwala na dobrą orientację w przedstawianych danych.

W rozdziale Dyskusja Autor w sposób obszerny (15 stron), dojrzały, świadczący o pełnej znajomości przedstawianych zagadnień omawia wyniki swych badań, porównując je i dyskutując z wynikami uzyskanymi przez innych. Autor nie ogranicza się jedynie do opisu zachowania się poszczególnych wskaźników, ale trafnie interpretuje uzyskane wyniki, wykorzystując dane z piśmiennictwa.

Wyniki swych badań Doktorant podsumował w 6 wnioskach, które wynikają z przeprowadzonych badań i są odpowiedzią na zadania postawione w celu pracy. Przeprowadzone badania wskazują, że najczęstszymi przyczynami, do których dysponowane były ZRM były choroby układu krążenia i obrażenia ciała. Płeć i wiek pacjentów oraz miejsce wezwania miały istotny wpływ na przyczyny do których dysponowano ZRM, medyczne czynności ratunkowe można podzielić często i rzadko wykonywane i istnieje zależność nie tylko od płci, wieku pacjenta oraz miejsca wezwania ZRM, ale także osoby pełniące funkcję kierownika zespołu. Czasy dotarcia na miejsce zdarzenia zależą od wielu czynników i jest to element, który należałoby i można poprawić mając na uwadze uwarunkowania lokalne.

Pracę uzupełniają Streszczenie w języku polskim i angielskim, które zwięźle przedstawia przebieg badań i uzyskane wyniki oraz Piśmiennictwo zawierające 144 pozycje. Dobór piśmiennictwa jest trafny, obszerny i ujmuje pozycje rodzime, jak i obce. Autor wykazał się jego znajomością i umiejętnie wykorzystywał w swojej pracy.

Na zakończenie dysertacji Doktorant zamieszcza Spis rycin (N=35) i tabel (N=23)

Podkreślenia wymaga strona graficzna pracy i jej układ ułatwiający śledzenie toku

KLINIKA MEDYCYNY RATUNKOWEJ UNIwersytetu Medycznego w Białymstoku

ul. Szpitalna 37, 15-295 Białystok
Tel. 85-686-50-20 - Kierownik,
tel/fax 85-686-50-18 – Sekretariat
e-mail: medrat@umb.edu.pl

<http://www.medycyna-ratunkowa.com/>

myśli przez ich ilustrację tabelami i rycinami zamieszczonymi w tekście. Język jest prosty i jasny, chociaż Autor nie ustrzegł się kilku błędów literowych, interpunkcyjnych i redakcyjnych. Np. w dostarczonym do recenzji egzemplarzu dysertacji w Spisie treści (str. 4) jest uwzględnione Streszczenie w języku angielskim i na stronie 111 jest puste miejsce na *Summary*, którego nie ma, natomiast na stronie 128 jako rozdział XI znajduje się *Abstract* w pełnym tekście. Są to jednak drobne uwagi natury redakcyjnej, nie umniejszające wartości pracy, łatwe do usunięcia podczas przygotowywania dysertacji do druku.

Podsumowując uważam, że Doktorant wykazał bardzo dobre przygotowanie, znajomość piśmiennictwa dotyczącego omawianego zagadnienia, umiejętność samodzielnego myślenia i rozwiązywania zagadnień oraz krytyczny, rzeczowy stosunek do omawianego tematu. Model badania jest jasny i logiczny, a wytknięte cele zostały konsekwentnie zrealizowane i zapisane we wnioskach. Największym osiągnięciem pracy jest jej wartość praktyczna dająca konkretne rekomendacje wynikające z przeprowadzonych analiz oraz propozycje zastosowania wyników badań w polskim systemie opieki zdrowotnej.

Uważam, że praca mgr Zbigniewa Białczaka pt.: „Analiza interwencji zespołów ratownictwa medycznego w północno-zachodniej części województwa mazowieckiego” jest oryginalnym i samodzielnym dorobkiem, prezentuje wartość naukową i praktyczną oraz odpowiada warunkom określonym w Ustawie z dnia 14.03.2003r. o stopniach naukowych i tytule naukowym (Dz.U. nr 65, poz. 595, z późniejszymi zmianami), przeto stawiam Wysokiej Radzie Wydziału Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Warszawie wniosek o dopuszczenie Doktoranta do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

KIEROWNIK
Klinika Medycyny Ratunkowej

prof. dr hab. Jerzy Robert Ładny